

DRWĘCA

z dodatkami: „Oplekun Młodzieży”, „Nasz Przyjaciół” i „Rolnik”

„Drwęca” wychodzi 8 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,20 zł z doręczeniem 1,60 zł miesięcznie. Kwota ta wynosi 4,50 zł, z doręczeniem 5,85 zł. Przejrzcie się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Wydawca: „Drwęca” Sp. z o.o. p. w Nowemiascie.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 10 gr, na stronie 3-linowej 30 gr, w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Adres telegr.: „Drwęca” Nowemiasto-Pomorz.

Rok IX.

Nowemiasto-Pomorze, Wtorek, dnia 27 sierpnia 1929.

Nr 100

Kilka uwag odnośnie do wyborów do Rad Miejskich.

Jesteśmy wśród przygotowań wyborów do Rad Miejskich. Sprawa tych wyborów poważną troską zaprzęta umysł ludzi poważnych. Bo przecież to rzecz nieleżała. Od wyniku tychże zależy bowiem dobro całego miasta — a z nim razem i całego państwa. Bo każda jednostka samorządowa, to konieczne i ważne kółko w maszynie państwowej, od którego sprawności zależy należyte funkcjonowanie całego aparatu państwowego. Tak czują i zapatrują się na te wybory ludzie rozsądni, uczciwi i dobro ogółu na uwadze mający. Ale tych, niestety, jest niedużo. Więcej jest takich, którzy na wybory pod innym zapatrują się kątem. A mianowicie: „co one mi dadzą i przyniosą”. Dla gardzący i potwarców to pożądana chwila ulżenia swym plugawym ustom i sercu, przez wyrzucenie w okresie akcji wyborczej steku obelg i oszczerstw na tych, co do których noszą jad w sercu. Dla ludzi chorobliwie ambitnych to świetna okazja zahazardowania swej kandydatury: „a może uda się wdrapać się na krzesło radzieckie”. Prawda, samo w sobie nie tak to aż znów wielki zaszczyt być radnym w jakimś tam miasteczku prowincjonalnym, ale w pojęciu ludzi o pokroju przeciwnego łyka miejskiego, to już szczyt szczęścia, być radnym, a choćby i w Papi-dówce, byle radnym. A nietylko sama ambicja pcha w kierunku krzesła. Interesy, interesiki, korzyści dla siebie, dla krewnych, rozmaite inne względy i względziki elektryzują dużo. Takie perspektywy otwierają każde nowe wybory samorządowe dla ludzi tego pokroju, cośmy podali, a aspirujących do mandatów radzieckich. A ponieważ tych kandydatów jest dużo, a krzesel liczba szczupła, więc prowadzi to do walki namiętej, szalonej, częstokroć nie przebierającej w żadnych środkach. Mniejsza już o to, w jaki sposób, byle się wdrapać na krzesło radzieckie.

A nietylko dla aspirantów radzieckich, — ale i dla szarego tłumu okres wyborczy stwarza ponętne momenty. „Przecież mój głos ma swą wartość. Mogę na nim coś zarobić, a choćby tylko najeść się za darmo kiełbasy, napić się czystej, itał itd.” Takie i podobne przykre, wstrętne, ohydne okoliczności, objawy towarzyszą u nas każdorazowym wyborom. Na nic tu zdrowy rozsądek i wzgląd na dobro miasta, na nic tu bolesne wspomnienia z łzawej i krwawej długowiekowej niewoli, której sprawcą była nasza narodowa niezgoda — na nic tu silne głosy i nawoływania ludzi poważnych i miłujących kraj do jedności i solidarności, jako podstawy do szczęścia, spokoju i dobrobytu miasta i kraju wobec ty-lorakich namiętności i niskich instynktów ludzi przewrotnych. Owszem, w ich pojęciu niechby i była solidarność, ale byle ich postawiono na miejscu człowiekiem na liście kandydatów — a jak nie, to „ja im już pokażę”. „Choć wzburzę całe miasto, choć narobię smrodu bezmiar, ale muszę być górą”. I stąd mimo najsilniejszych zabiegów aż dotąd nigdy nie udało się u nas stworzyć solidarności wyborczej. I obecnie wybory stoją znów pod tym samym fatalnym znakiem warcholstwa i niezgody. To nas jednak nie może powstrzymać od zwrócenia się z gorącym apelem do wszystkich ludzi dobrej woli i szczerzej intencji, aby nie dali posłuchu ludziom przewrotnym i złej woli, ale szli drogą zdrowego rozsądku. A ten jakich zaleca trzymać się przy obiorze radnych zasad? **Przedewszystkiem nie wybierać krzykaczy.** Najgłośniejsz rozdzierają się po jarmarkach ci przekupnie, którzy najgorszy mają towar, a przysłowie głosi: „że najmocniej dudni beczka próżna”. Nie siła gardła przeciw i głos decyduje na posiedzeniach rady, ale olej w głowie. Stąd obowiązek obierania ludzi **światłych**. Za takimi trzeba szukać. Ten bowiem, który coś wart, nie zwykł się innym narzucać. My radzimy wyborcom dać kosza wszystkim tym kandydatom, którzy się sami narzucają na radnych, a obierać tych, których do tego trzeba uprosić sobie. Nietylko na rozum,

ale i na serce człowieka patrzeć należy, a przede-wszystkiem na jego ręce, czy one są czyste. Kto bowiem ma splamione palce, ten wszystko, co w nie weźmie, pobrudzi. Najlepszym probierzem do wartości odnośnego kandydata będzie też, jak dany osobnik gospodaruje na swoich własnych śmieciach. Dobry administrator własnego mienia dobrze będzie pracował i dla miasta. Pod tym ką-

tem widzenia powinni wszyscy obywatele miasta kupcy, przemysłowcy, wolnozawodowcy, urzędnicy, przeróżne cechy, rolnicy, rzemieślnicy, chałupnicy, wyszukiwać kandydatów, a wówczas dopiero trafią na odpowiednich gospodarzy miasta, co i miastu. Ojczyźnie, a przedewszystkiem i im samym wyjdzie na pożytek.

Ruch strajkowy w zagłębiu węglowym.

Sosnowiec. Strajk, jaki wybuchł onegdaj na terenie kopalni Zagłębia Dąbrowskiego, został już prawie zlikwidowany. Jedynie na terenie dwu kopalni robotnicy nie stawili się do pracy. Strajk chcieli wykorzystać komuniści dla swych celów. Na terenie kopalni „Czeladź” pojawili się posłowie komunistyczni Rosiak i Kieruzalski, usiłując zwołać wiec. Policja jednak rozprędziła nieliczne zresztą zebranie. Katowice. W związku ze strajkiem robotników na kopalni „Miały Szarlej” odbyła się konferencja

przedstawicieli dyrekcji Sp. Akc. Giesche z robotnikami, przy udziale okręgowego inspektora pracy, inż. Gallota, w wyniku której robotnicy wczoraj powrócili do pracy. Obrady na temat spornej interpretacji orzeczenia komisji arbitrażowej i pojednawczej w sprawie podwyższenia zarobków akordowych toczyły się będą w dalszym ciągu. Strajk, trwający 24 godziny, objął kopalnię, płuczkę, natomiast zakłady tlenu cynku pracowały normalnie.

Tajemnicze zniknięcie kapitana 37 p. p. Kaz. Bolesławskiego w Kutnie.

Minęło od tej chwili trzy i pół miesiąca.

„Wiadomości Warszawskie” podały budzącą ogólne zainteresowanie informację o tajemniczym zniknięciu kapitana Kazimierza Bolesławskiego z 37 pułku piechoty, stacjonowanego w Kutnie:

— „Kapitan Bolesławski, pełniący obowiązki adjutanta dowódcy bataljonu 37-go pułku, dnia 5 maja r. b. o godz. 6-tej wieczorem, opuścił swoje prywatne mieszkanie w Kutnie i od tej pory wszelki ślad o nim zaginął.

Minęło już trzy i pół miesiąca, a sprawę sensacyjnego zniknięcia oficera pokryła głucha cisza i głęboka tajemnica. Fakt ten jest jednak tem bardziej zagadkowy, że wypadek zdarzył się w mieście prowincjonalnym, gdzie, siłą rzeczy, wszyscy wszystko o sobie wiedzą.

W ciągu ostatnich czterech lat kapitan Bolesławski był w szeregach Korpusu Ochrony Pogranicza. W styczniu r. b. został z powrotem przeniesiony do

armii i przydzielony do garnizonu kutnowskiego.

Zaginiony oficer odnajmował pokój umeblowany w t. zw. „Ratuszku” na Starym Rynku; tam też spędzał większość chwil, wolnych od zajęć służbowych. W mieszkaniu tem ostatni raz go widziano.

Krytycznego dnia kapitan Bolesławski powrócił z koszar do domu o godz. 4 min. 30 po pół. Przebrał się i w pół godziny później, nie nie powiedziałszy ordynansowi, wyszedł z mieszkania. Z tym momentem wszelki ślad urywa się.

O tajemniczym wypadku zniknięcia okręgowe władze wojskowe i żandarmerja zostały zawiadomione dopiero czwartego dnia...

Przeprowadzona w pokoju kapitana Bolesławskiego rewizja nie dała jednak żadnych rezultatów, Znaleziona korespondencja i fotografie nie przy-czyły się dotychczas w niczem do wyjaśnienia denerwującej zagadki“.

1-szy Polski Kongres Muzyczno-Liturgiczny odbędzie się w Poznaniu w początku września b. r.

Poznań. Pierwszy Polski Kongres Muzyczno-Liturgiczny pod protektoratem J. E. Ks. Kardynała Prymasa odbędzie się w Poznaniu w dniach 10, 11 i 12 września rb. Kongres rozpocznie się nabożeństwem o godz. 9-ej w kościele Bożego Ciała, poczem o godz. 11.15 odbędzie się uroczyste otwarcie kongresu w Auli Uniwersyteckiej, połączone z akademją; w której wezmą udział chóry katedralne z Pelplina i Poznania oraz prof. Hermańczyk; przemówienie wygłosi J. Eminencja, a referat ks. kan. Lewandowski z Pelplina.

Dalsze szczegóły kongresu podaje miesięcznik p. t. „Muzyka Kościelna”, wychodzący w Poznaniu, św. Marcina 8. Na kongres ten zarząd zaprasza duchowieństwo, chóry kościelne, organistów, muzyków i wszystkie osoby, które interesują się muzyką kościelną i liturgją.

Na 2 miliony zł oszacowano wartość dywanu wilanowskiego.

Warszawa. Dywan, zakupiony ostatnio przez rząd od hr. Branickiego ze zbiorów wilanowskich, był wczoraj oceniany na zaproszenie wojewody Twardo przez wybitnych znawców.

Zdaniem fachowców, wartość dywanu, nie mówiąc o jego wartości pamiątkowej i historycznej, można śmiało ocenić na 2 miliony złotych. Jest to, wedle orzeczenia znawców, jeden z najcenniejszych dywanów w Europie. Należał on do grupy dywa-

nów t. zw. Ispahan i jest jednym z najpiękniejszych okazów tej grupy.

Dywany takie były słynne w 16-tym wieku, przeważnie zawieszano je na ścianach. Władze postanowiły drogocenny dywan przekazać zbiorom państwowym na Zamku królewskim w Warszawie.

Przed przewiezieniem do Zamku będzie on wystawiony na widok publiczny.

Jeszcze o dywanie z pałacu wilanowskiego.

Jak już donosiliśmy, warszawska Izba skarbowa zaskwestrowała całą uzyskaną ze sprzedaży dywanu sumę w wysokości 865.000 zł. z tytułu zaległych podatków.

Równocześnie donoszą pisma, że warszawska Izba skarbowa przystąpiła do przeszacowania majątku „Wilanów”, który wedle orzeczenia znawców zbyt nisko został oszacowany i z tego powodu zbyt niskie płaci podatki.

Polsko-estońska konferencja porozumienia prasowego.

Warszawa. Dziś o godz. 11.30 odbyła się w lokalu klubu sprawozdawców parlamentarnych druga konferencja porozumienia prasowego polsko-estońskiego. Konferencja postanowiła ufundować m. in. stypendja dla dziennikarza estońskiego, pragnącego zwiedzić Polskę i dziennikarza polskiego, pragnącego zwiedzić Estonję. Poza tem zebranie powzięło uchwałę w sprawie wydania broszury informacyjnej o Polsce i Estonji oraz o poczynienie starań celem wybudowania bezpośredniej linii telefonicznej pomiędzy Warszawą a Tallinem.

Po zakończeniu obrad członkowie konferencji wzięli udział w śniadaniu, wydanem przez poselstwo estońskie we Warszawie.

Próby na manewrach niem. z tajemniczą sztuczną mgłą.

Olbrymie zbrojenia niemieckie wykazały tegoroczne manewry Reichswehry.

Berlin. Wielkie wrażenie na attache wojskowych państw obcych, rezydujących w Berlinie, wywołały tegoroczne manewry Reichswehry niemieckiej w dorzeczu Łaby. Przy ćwiczeniach używany jest nowy wynalazek, stanowiący tajemnicę ministerstwa Reichswehry, a mianowicie sztuczna mgła, zakrywająca wojska przed atakami lotniczymi.

Tego rodzaju ćwiczenia ściągnęły olbrzymie tłumy okolicznej ludności, która się zebrała w okolicy Hohenwarte, przypatrując się wytwarzaniu sztucznej mgły. Kiedy jednakże mgła rozprzestrzeniła się tak daleko, że objęła również przypatrujących

się, wybuchła wśród publiczności panika, ponieważ gazy, wytwarzające mgłę, działają na powonienie w sposób drażniący tak, że ludność, entuzjastycznie się swoim militarystycznym, zaczęła kichać i nabawiła się kataru.

Attache wojskowi państw obcych podziwiali wysoki poziom wyszkolenia technicznego Reichswehry i znakomite przygotowanie każdego żołnierza. Attache wojskowi w rozmowach stwierdzili, że Reichswehra stoi dziś jako armia specjalistów — techników na pierwszym miejscu między armjami świata.

Trudne położenie min. Stresemanna.

Pogłoski o zamierzonej dymisji min. Stresemanna i przesileniu gabinetem w Niemczech.

Haga, 23. 8. Od kilku dni krążą tu pogłoski o zachwianiu się stanowiska ministra spraw zagranicznych Rzeszy, Stresemanna. Wedle wiadomości z kół niemieckich, bardzo trudnym ma być położenie gabinetu niemieckiego zarówno ze względu wewnętrzną, jak i zagraniczną polityki Rzeszy.

Istnieje przypuszczenie, że wiadomości o zamierzonej dymisji min. Stresemanna rozpowszechniane są dla wywarcia wpływu na przyjacieli Stresemanna w Anglii i we Francji. Jednakże w tut. kołach politycznych Francji i Anglii dają się słyszeć głosy, że nie należy brać tych pogłosek na serio, wycho-

dząc ze założenia, że żaden przyszły rząd Rzeszy nie będzie w stanie zmienić dotychczasowego kierunku polityki zagranicznej Niemiec.

Wiedeń 23. 8. „Neue Wiener Tag.“ donosi z Hagi, że ze strony niemieckiego stronnictwa socjalistycznego wywierany jest silny nacisk na Stresemanna, przyczem socjaliści wskazują na trudności, w jakich znajduje się obecnie rząd niemiecki i podkreślają, że rozbiście konferencji spowoduje upadek rządu socjalistycznego, co byłoby ze szkodą dla wszystkich stronnictw socjalistycznych, a także dla socjalistów angielskich.

Rokowania w Hadze.

Haga, 23. 8. Delegaci finansowi Francji, Belgii, Włoch, Japonii i Niemiec zebrał się dzisiaj na posiedzenie o godz. 10.30 i obradowali do godz. 13.30. Po pierwszej godzinie obrad Hilferding i Curtius opuścili zebranie, natomiast Jaspas i Francqui udali się do Snowdena, aby mu przedstawić przebieg rokowań oraz propozycje, które były przedmiotem obrad.

Równocześnie odbyły się narady Brianda, Hymansa, Stresemanna i Hendersona w kwestji ewakuacji Nadrenji. Postanowiono przewidziane na dzisiejsze popołudnie posiedzenie przedstawiciele 6 mocarstw odroczyć do jutra po południu.

Jak zapewniają delegaci niemieccy, którzy obradowali wczoraj w nocy, w czasie długich narad, postanowili odrzucić wszelkie dalsze ustępstwa.

Fiasko! — Przed zakończeniem konferencji w Hadze.

Haga. Zebrania, rozmowy, ugrupowania i wizy-

ty delegatów mnożą się z każdą godziną i trudno się w nich zorientować.

Jaspas w ciągu całego przedpołudnia jeździł i pośredniczył pomiędzy Snowdenem a pozostałymi delegacjami. Ostatnia jego rozmowa ze Snowdenem dzisiaj rano miała ten skutek, iż zapowiedziane decydujące posiedzenie komisji finansowej zostało odroczone.

Holenderskie biuro korespondencyjne donosi, że jeżeli takie posiedzenie odbędzie się jeszcze, to stanie się to w poniedziałek. Wyjazd niektórych delegatów, zapowiedziany na sobotę lub niedzielę, został odwołany.

Loucheur oświadczył wczoraj dziennikarzom francuskim, że szanse powodzenia i fiaska są obecnie równe. Jeżeli porozumienie zostanie osiągnięte, to komisje nie będą musiały pracować koniecznie w Hadze, lecz uczynią to również z dobrym skutkiem w Genewie.

snia b. r. Weźmie w niej udział garnizon lwowski. Z okazji tej uroczystości wydane będą specjalne nalepki z podobizną króla Jana III.

Zamach na prochownię. — Postrzelenie wartownika.

Włocławek. Niewykryci narazie sprawcy usiłowali w nocy dokonać najwidoczniej zamachu na prochownię 8-go pułku strzelców konnych. Zauważeni przez wartownika, szeregowca Sergiusza Pakina, sprawcy strzelili doń i zranili go w lewą nogę powyżej kolana. Sprawcy zbiegli.

Dochodzenie prowadzi policja włocławska i żandarmerja wojskowa.

Cośkolwiek o zabawie w Kurzętniku.

Garbate wzgórze Ciemniku coraz wyraźniej okrywać zaczęły swe barki fioletowo-różowymi dywanami wrzosu. Trzmielie i osy, przelatując z kwiatka na kwiatek, spieszenie zbierały zapasy miodu, boć wrzos zwiastuje, że nadchodzi jesień, a po jesieni — zima. Tu i ówdzie na rżyskach i na suchych badyłach końskiego szeszawiu omotała się już pajęczyna babiego lata, a nacie kartoflane już schnąć poczynęły. Skończone żniwa i nadchodząca jesień pobudzała i napawała najbardziej pesymistyczne temperamy optymizmem.

W dniu św. Józefa założono w Kurzętniku Towarzystwo Wojaków i Towarzystwo Młodzieży Katolickiej. Pod dobrem, pełnym poświęcenia się kierownictwem p. nauczyciela Oelberga i miejscowego wójta p. Wintrowa towarzystwa te rozwinęły się doskonale. Chcąc okazać swą sprawność, nabytą w przeciągu półrocznej pracy, urządziło miejscowe towarzystwo P. W. zabawę, wykorzystując najodpowiedniejszą chwilę w roku, kiedy to sąsiedzi napełnione podstępem troski dnia powszedniego. Nie dziwnego, że waliło się wszystko na zabawę do Ciemniku, nawet stary Władus ze swą „starą“, Marynką z Nowogomiasta wybrali się zaraz po sumie „na pieczęć“ do Kurzętnika. Stary podpierał się sękatym kijem, a od czasu do czasu zażył z wielkim rozmachem szczyptę lufki i fuknął na starą.

— A toć poczekażcie, drze, jak z butami na „jermark“.

Marynka niosła w czerwonym „sznoptuchu“ związane kilka „rzymeków“ i ćwiartkę knoblochy. Władus i Marynka byli zwiastunami nadchodzącej

zabawy, przeszli z wielką „pompo“ przez rynek i u stóp góry zamkowej odpoczywali. Marynka rozwiązała pendelek, podała posiłek staremu i rozpoczęli jeść. On jadł chciwie, a stara też nie żartowała, po pięciu minutach, kiedy zostały tylko 3 „rzymki“ i kęs kiełbasy, ofuknął stary starą:

— „A toć nie żrej tak, jakbyś nic nie znała“.

Stara posłuchała starego, a ten z zadowolenia zażył podwójną ilość tabaki i z wielką powagą związał w sznoptuchu resztę posiłku. Marynka i Władus czekali tylko na muzykę.

Niedługo czekali.

O godz. 2 1/2 „muzycyści“ zarzęli marsza, a Młodzież i Wojaacy, z p. wójtem na czele, obeszli rynek i udali się do Ciemniku. Jakżeż pięknie tam było. Na trzech wołowych skórkach tegobym nie opisał, co oko widziało, a ucho słyszało. Zawody lekkoatletyczne, gry i zabawy uprzyjemniały chwile Młodzieży Katolickiej, a strzelanie, koło szczęścia i inne niespodzianki, uprzyjemniały chwile starszym.

Mile i przyjemne chwile mijają bardzo prędko, ani się człowiek nie spodział, gdy zachód zarzucił na swe ramiona purpurowy płaszcz zorzy, witając zbliżającego się gościa — słońce. Na południu ukazało się ciemne pasmo chmur i pęzło powoli w stronę Ciemniku. . . . . Wszystko było piękne na zabawie w Ciemniku, wszystko było ładne, te „klejdy“ najrozmaitsze, żółte, białe, czerwone, modre, jasne, zielone aż się w oczach mieni, jak się je wspomni, te zdrowe rumiane „bużki“ wiejskich dziewcząt — ale koroną piękna był cudny śpiew p. Kurlendy z Nowogomiasta. Przepiękne „Chryzantemy“, zaśpiewane na życzenie pani M. W., były prawdziwym pokarmem dla czułych serc i szlachetnych dusz. Z ubolewaniem trzeba przyznać, że dużo jednostek, które znajdowały się w Ciemniku, zachowywało się podczas śpiewu hałaśliwie, nie mając zapewne należyte rozwiniętych uczuć estetyczno-muzykalnych.

Czas najwyższy

odnowić przedpłatę

„DRWE CY“

na miesiąc wrzesień

WIADOMOSCI.

Nowem iasto, dnia 26 sierpnia 1929 r.

Kalendarzyk. 26 sierpnia, Poniedziałek, NMP. Jasnogórskiej. 27 sierpnia, Wtorek, Przen. rel. św. Kazim.

Wachód słońca g. 5 — 3 m. Zachód słońca g. 18 — 59 m. Wachód księżycy g. 21 — 36 m. Zachód księżycy g. 13 — 28 m.

Z miasta i powiatu.

W sprawie wyjazdu młodzieży rolniczej na P. W. K. w Poznaniu.

Dyrekcja Szkoły Rolniczej zawiadamia, że wycieczka młodzieży wyruszy na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu dnia 30 sierpnia o godz. 5.50 rano z Lubawy.

Powyższe podajemy do wiadomości tym wszystkim, którzy się na tę wycieczkę zgłosili. Pow. Tow. Roln.

Z życia kolonji letniej dzieci górnośląskich.

Nowem iasto. W czwartek, dnia 22. b. m., odbyło się w parku miejskim uroczyste pożegnanie dzieci z Wielkich Hajduk na Górnym Śląsku, które przebywały w powiecie lubawskim od 4 tygodni i to 10 z nich w dworach ziemiańskich, a 20 w ognisku Koła Z. O. K. Z. w Nowem iastu.

Uroczystość tę zaszczylił swą obecnością p. starościna Bederska i p. Chelkowski, zastępca burmistrza, opiekunowie dzieci i liczne grono obywatelstwa.

Dzieci ugoszczono przy wspólnym stole kawą i plackiem. W imieniu dzieci podziękowała Róża Wyżogłówna swym opiekunom za gościnę i opiekę, wyrażając ze łzami w oczach żal, że już odjeżdżać muszą, przyczem wręczyła prezesowi p. Maternickiemu wiązanek róż. Pod adresem nieobecnego p. starosty Bederskiego wygłosiła dziękczynny wierszyk Łucja Jaszczkówna, przebywająca u pp. Lambertów w Jakóbkowie i wręczyła Pani Starościnie bukiet kwiatów.

Prezes koła dziękował w swem przemówieniu wszystkim obywatelom i współpracownikom za poniesiony trud i pracę i wyraził nadzieję, że pobyt u nas pozostanie dzieciom w miłej pamięci, że miłość, u nas doznana, stanie się bodźcem dla nich do wyśniewania na dziele obywatelki, miłujące polską swą Ojczyznę, że w przyszłości odwdzięczą się w podobnych warunkach. Pani Kyclerowa, żegnając się z dziećmi, które się wspólnie z p. Maternicką przez cały czas opiekowała, pochwaliła ich za dobre prowadzenie się i życzyła im na przyszłość najlepszego powodzenia.

Po kawie nastąpiła wspólna fotografia dzieci i opiekunów. Potem wystąpiły dzieci z deklamacją licznych wierszyków i wykonały bardzo zręcznie różne figurowe tańce ze śpiewami w konstjumach. Szczególnie podobały się krakowiak śląski i pieśń o krakowiance.

Pan prezes uwiadomił dzieci, iż dzięki hojności p. starosty Bederskiego każda z nich zostanie obdarzona upominkami i to: wspólną fotografią, książką i fartuszkami.

Na koniec odbyły się biegi dzieci do mety o nagrody, jak pamiętniki, notesy i t. p. W niedzielę, dnia 25. bm. odjechały dzieci do domu. Ogólnie popadły doskonale i świeży wygląd i wesołe usposobienie dzieci. Widać było, iż czuły się u nas dobrze.

Na kolonję letnią dzieci górnośląskich

złożyli w dalszym ciągu: PP. Fr. Grzywacz 5 zł; Jentkiewicz Bolestaw 10 zł; Prof. dr. Komassa 5 zł; Liedtkiewiczówna 5 zł; budowniczy Suchecki 10 zł; Wierzbowska 5 zł; Chelkowski pierniki, Rost karmelki, ks. Dembieński 10 zł; Bederska starościna karmelki, „Drwęca“ 30 kalendarzy uczniowskich

Na zakończenie zaśpiewał p. Kurlenda znany, śliczny wyjątek z „Halki“, opery Moniuszki: „Szumią jodły na gór szczytynie“. Cudne głosy przeniosły mą duszę i serce w krainę niebotycznych Tatr, pod gontami kryty dach górala i tak, jakbym dumał i marzył pod rosochatą i pachnącą limbą, jakbym patrzył na strojnych górali, na cudne góralki, na wesołych juhasów i poważnych baców, jakbym słyszał granie fujarki, granie bassetli. . . . . Gdy skończył, garbate szczyty Ciemniku wydawały mi się szczytami Tatr, rosochate sosny — limbami, a krzaki jałowcu — kosodrzewiną. Hasło zakończenia zabawy ocuciło mię z tego poetycko-marzycielskiego letargu. . .

„Na grędarka“ gnało wszystko do domu, bo modra kopuła nieba zakryła się szarą powłoką chmur i rosił lekki deszcz, a i pusty żołądek pobudzał do przedszego stapania. Na rynku nastąpiło rozdanie nagród. Należy zaznaczyć, że wyniki były bardzo piękne, a mam nadzieję, że zaledwie w zaraniu będący sport wśród młodzieży miejscowej rozwinie się jeszcze doskonalej. Po rozdaniu nagród przemówił miejscowy wójt, p. Winter, krótko, a pięknie, dziękując ludności za liczne przybycie, a młodzież zachęcał do wytrwania w doskonaleniu się. Pod koniec przemówienia wykrzyknął nacześć Rzeczpospolitej „Niech żyje!“ odegrano i odśpiewano mazurka Dąbrowskiego, którego echo odbiło się o ruiny starego grodu, o niski, lipami ocieniony, kościółek — i zcichło, zlało się z pluskaniem pływającej Drwęcy i płynęło daleko, daleko, aż do modrej Wisły, aż do szmaragdowych fal Bałtyku, łącząc się ze śpiewem Mazurów, Krakowiaków i Góralów.

Panu Wintrowi i p. Oelbergowi za wszelkie prace, starania i mozoły składam podziękowanie i życzę im w zbożnej pracy jaknajowocniejszych rezultatów. Młodzież pozamiejscowa ma w Kurzętniku prawdziwy wzór pracy.

Dokończenie nastąpi.

rózne druł
Wszys

Nowe i
Wojskowi
ofiarować:
1 but. kor
wina, Ulal
Jankowski
wartościow
artykuły g
kosmetyki
szyński 1
6 par skai
artykuły l
ski 1 plac
koujaku,
ne, Radzi
Zurański
cz Rogac
pół litra
wadki 6
składa in
czujejsze

Nowe
siedzeniu
sekcji nar
Zapis:

v No
Gęstwieki
wartości 1

Zami
złożył o. l
torze, za

v Lu
półki noż
lubawski
czności b
mały sul
6 bramek,
żadnej.

v Luba
p. Fourob
z pokoju.
chodzenia
skradł ub
na przech
czasie no:

Przerw

v Lu
urządzo
Kowalski
się doś
zupelnie
buchł w

v Lu
używiony
zupelnie
sprawiają
całej chi
Polleji i t
wreszcie
ten sposób
poczem
z kropką,
mie minie

v Wc
Ch., któr
się z kom
wezwanie
pracy i o
stawił, ni
poszedł d
s wybił o

v Cie
mieszkają
na Dylew
w stodole
znalezion
ki życia i
drabiny,
gliczny ko

Brod
grodzie W
Wład. we
Jelńskie
skiego Al
Góralach,
— w Run

o Dz
targ celen
rych naby
wstawiła
korytarzu
rozmałwia
by jej do
z targu.
przeraziła
to przysm
gadatliwo

o Ru
przeszła l
do robotn
miejscow
p. Bejera
wyrażdził

różne druki i gry, Chmurzyński 20 strucl, Miłoszewski 10 zł.
Wszystkim ofiarodawcom składa serdeczne podziękowanie
za Zarząd Koła Z. O. K. Z. apt. Maternaicki.

Podziękowanie.

Nowemiasto. Z okazji dorocznej zabawy Tow. Powst. i Wojaków Nowemiasto w dniu 11. 8. 29 r. raczyli życzliwie ofiarować: PP. Jan Ciszewski 1 zegarek, Bern. Chęłkowski 1 but. konjaku i 2 but. wina, St. Roat 1 but. konjaku i 1 but. wina, Ulatowski 1 wieszak, Morenc 10 paczek pierników, Br. Jankowski 1 but. wina i 1 but. konjaku, N. Ewertowski różne wartościowe przedmioty, Kopystecki 1 but. wina, Sypniewski artykuły galanteryjne, Ploski 1 wazon, apt. Maternaicki różne kosmetyki, Bol. Olszewski 1 nieprzemakalną kurtkę, Kokoszyński 1 brzytwę, Rogowski 1 litr „Czystej“, Anna Gorecka 6 par skarpetek, Miłoszewski różne wart. artykuły, Gęstwicki artykuły białawne, Zimny, kupiec artykuły białawne, Makowski 1 piatek, „Drwęca“ różne wart. artykuły, Serożyński 1 but. konjaku, Firma Szudziński-Jentkiewicz różne art. galanteryjne, Radziwiński 1 szelki i 2 czapki, K. Górski pierniki, Dr. Żuralski 2 zł gotówki, Kujawski 3 doniczki z kwiatami, Narczyk Rogacki pół lit. wódki, Gawroński różne rzeczy, Jaranowski pół litra wódki, Chmurzyński 10 paczek pierników, Dr. Zawadzki 6 zł, Jabłonski 1 but. wina. Wszystkim ofiarodawcom składa imieniem towarzystwa na tej drodze jak najserdeczniejsze podziękowanie Zarząd.

Komunikat.

Nowemiasto. Zarząd klubu sportowego „Sparta“ na posiedzeniu w dniu 23. VIII rb. uchwalił założyć w klubie sekcję narciarskiej, łyżwiarskiej oraz podsekcję hokeju na lodzie. Zapisy do sekcji przyjmuje sekretarz klubu p. Krywuc. Zarząd K. S. „Sparta“.

Kradzież.

Nowemiasto. W ostatnich dniach bławatnikowi panu Gęstwickiemu zginęły ze składu dwa futra damskie w wartości 1350 zł. Za sprawcami usilnie czyni się dochodzenia.

Zamiast wysłania wiadomości ślubnych

złożył o. Dr. Roszczak u nas 50-zł na biedne sieroty w Klasztorze, za co mu serdeczne „Bóg zapłać“.

Zawody piłki nożnej.

Lubawa. Dnia 18 bm. o godz. 5,45 odbyły się zawody piłki nożnej w parku lubawskim pomiędzy klubem sportowym lubawskim a brodnickim. Udział i zainteresowanie publiczności było znaczne. Lubawski klub sportowy odniósł niemały sukces nad brodnickim, zdobywszy w czasie gry 4 bramki, podczas gdy klub sportowy z Brodnicy nie zdobył żadnej.

Kradzież ubrania.

Lubawa. Dnia 20 bm. skradziono Bufetowemu z restauracji p. Fonroberta 1 ubranie granatowe, wartości około 150 zł., z pokoi, przylegającego do restauracji. Przeprowadzone dochodzenia ujawniły sprawcę w osobie kowalczyka K., który skradł ubranie, wywiózł je do swych krewnych do Gronowa na przechowanie. Zamiast odświętnego ubrania w niezadługim czasie nosić będzie drychliowe — więziennne.

Przerwana zabawa taneczna Stowarzyszenia akademickiego.

Lubawa. Stowarzyszenie akademickie w Lubawie urządziło w dniu 18 bm. zabawę taneczną na sali p. Nikodema Kowalskiego przy ulicy Kuppnera. Zabawa ta zapowiadała się dość dobrze, niestety została o godz. wpół do dwunastej zupełnie zlikwidowana na skutek groźnego pożaru, który wybuchł w składzie p. Tykarskiego, o czem pisaliśmy już.

Oj, ta wódeczka.

Lubawa. Po targu w dniu 19 bm., który był słabo uczyniony z powodu zimy, robotnik J. P. z Lubawy w stanie zupełnie pijanym wędrował się po ulicy, wywracał się po ulicy, sprawiając istne widowisko ze siebie i powodując zbiegowisko całej chmary dżiatwy. Wreszcie dostał się na posterunek Policji i tam również wywołał awanturę. Odprowadzony wreszcie do aresztu potłukł dwa okna. Dopiero wylawszy w ten sposób swą pijaczka złość, zasnął i przespał aż do rana — poczem go uwolniono i wrócono mu pół butelki czystej z kropką, którą mu przy aresztowaniu odebrano. Oczywiście mnie minie go kara za jego niecne sprawki.

Samowolne postępowanie.

Wonna. U pewnego gospodarza mieszka robotnik Ch., który z powodu wypadków w rodzinie nie mógł ucieść się z komornego. Ch. pracował stale w młynie. Gdy na wezwanie odnośnego gospodarza, aby się stawił we żniwa do pracy i odrobił w ten sposób winne komorne, Ch. się nie stawił, nie chcąc tracić stałej pracy w młynie, ów gospodarz poszedł do mieszkania Ch. w jego nieobecności, wyjął drzwi i wybił okno. Sprawa skierowana została do Starostwa.

Nieszczęśliwy wypadek dziecka.

Ciche. Sześcioletni Eugeniusz Pokora, którego rodzice mieszkają w Grudziądzu, bawił u swego dziadka, Maksymiliana Dylewicza w gościnie. Dnia 21 bm. pozostał chłopiec sam w stodole na pewien krótki przeciąg czasu. Niedługo potem znaleziono go leżącego bez przytomności, dającego słabe oznaki życia i wkrótce zmarł. Prawdopodobnie wspinał się po drabinę, przyczem spadł na głowę na boisko i stąd jego tragiczny koniec.

Z Pomorza.

Pomór świni.

Brodnica. Stwierdzono urzędowo pomór-zarazę w sąrodzie Wojciechowskiego w dom. Komorowo, Karczewskiego Wład. we wsi Zbiczno, Romana Stan. we wsi Podgórz, Kukulskiego w Cielętach, Emerta Henr. w Drużynach, Kamińskiego Alf. w Kruszynach Szlacheckich, Witta Alf. w Buk — Góralach, majątku Karbowo, plebanji Płowóż, Słupka Józefa — w Rum. Kruszynach, majątku — Małki.

Szkodliwa gadatliwość.

O Zładowo. Gospośnia S. udała się w ub. wtorek na targ celem zakupu warzywa, jagód i innych wiktuałów, których nabyła aż dwa kosze. Wróciwszy do domu, jeden kosz wstawiła do kuchni, a drugi pozostawiła przed drzwiami na korytarzu. Przypomniała sobie, że tego dnia jeszcze nie rozmawiała z sąsiadką, to też w tej chwili pobiegła do niej, by jej donieść o cenach targowych i o innych wrażeniach z targu. Wróciwszy po rozmowie od sąsiadki do mieszkania, przerażona, bo spostrzegła brak kosza z wiktuałami, których to przysmaków nie mogła na obiad sporządzić. Kłęła na swoją gadatliwość, ale kosz, co się nie znalazł, to się nie znalazł.

Silna burza.

o Rutkowice. W ub. niedzielę nad tut. miejsc. gwałtowna przeszła burza, która zerwała dach z chlewa, należącego do robotników dworskich, unosząc go przeszło 100 m. poza miejscowość, gdzie, spadłszy na ziemię, połamał się. W parku p. Bejera wicher połamał około 50 lip. Burza większe szkody wyrządziła również w majątności Kramarzewo.

Falszerze pieniędzy. — Ujęto trzech falszerzy złotych i pięćdziesięciogroszów.

Bydgoszcz. W środę, dnia 21 bm., przytrzymaono szajkę podrabiających monet: mianowicie podrabiali jednozłotówki i pięćdziesięciogroszówki i puszczały je w obieg. Jako głównego sprawcę, który sporządził formę do odlewania ołowiu fałszywych monet, ujęto Szełchta Kurta, z zawodu tokarza, zam. przy ul. Nakielskiej 72. Drugi, u którego znaleziono już gotowe podrobione monety, jest Prybe Jan, z zawodu ślusarz, zam. ul. Nakielska 116. Trzeci ich pomocnik Tadeusz Szpotanowski, z zawodu także ślusarz, mieszka przy ul. Na Wzgórz 89. Wszystkich trzech sprawców ujęto i odstawiono do sądziego grodzkiego.

Z dalszych stron Polski.

Kurs dla higienistek społecznych.

Poznań. Okręgowy Związek Kas Chorych w Poznaniu otwiera w październiku 1929 10-miesięczny kurs dla wyszkolenia higienistek (pielęgniarek) społecznych.

Wybijający się obecnie na pierwszy plan akcji społecznej moment zabezpieczenia ludności przed chorobami, powoduje organizowanie liczniejszych placówek opieki społecznej, jak stacyj sanitarnych, poradni przeciwgruźliczych, przeciwżagliczych i wenerycznych, poradni stacyj opieki nad matką i dzieckiem, żłobków i t. p.

W związku z tem daje się zauważyć brak odpowiednio wyszkolonego personelu, któryby obejmował stanowiska w tych instytucjach.

Kurs obejmować będzie w szerokim zakresie teorię i praktykę w dziedzinie wyżej wymienionych zadań. Ukończenie kursu z wynikiem dodatnim zapewnia absolwentkom objęcie stanowiska na wymienionych wyżej placówkach.

Do udziału w kursie mogą się zgłosić kandydatki w wieku lat 20—40 z wykształceniem 6 klas gimnazjalnych, liceum, szkoły wydziałowej lub równorzędnym innym.

Kandydatki na kurs podlegają egzaminowi wstępnemu.

Do podania należy dołączyć:
1. własnoręcznie napisany życiorys
2. odpis metryki,
3. świadectwo zdrowia urzędowego lekarza,
4. świadectwo z dotychczas. pracy,
5. odpis świadectw szkolnych,
6. świadectwo moralności.

Opiata za kurs wynosi 250 zł oraz wpisowe 100 zł płatne przy zgłoszeniu. Wszelkich informacji dotyczących kursu, udzielają przez Związek Kas Chorych w Poznaniu i Kas Chorych w województwie poznańskim i pomorskiem również Związki Kas i Kasy Chorych na terenie całej Polski. Zgłoszenia przyjmuje się do 31 sierpnia r. b. Poznań, w lipcu 1929 r.

Okręgowy Związek Kas Chorych w Poznaniu
ul. Patrona Jackowskiego 32.

Krwawa walka cyganów z wieśniakami.

Białystok. We wsi Nowosiółki, pow. sokólskiego, na tle kradzieży, spowodowanej przez cyganów, wynikła śmiertelna bójka między wieśniakami a taborom cyganów, w czasie której było mnóstwo rannych jak z jednej tak i z drugiej strony. Jeden z wieśniaków Piotr Rębowski został przez cyganów zabity, drugi zaś Lucjan Lesniewski śmiertelnie ranny. Sześciu cyganów aresztowano. Główny herszt cygański niejaki Dytłow i jego brat zbiegli. Jak ustalilo dochodzenie poszukiwani oni są przez sądy za kilka morderstw.

250 delegatów przemysłowo-handlowych w Poznaniu z różnych krajów.

Poznań. Dzisiaj, w niedzielę, odbył się w Poznaniu zjazd delegacji handlowych i przemysłowych: Bułgarii, Rumunii, Grecji, Turcji, Węgier, Czechosłowacji i Jugosławii. Liczba delegatów wynosi 250 osób.

Delegacja belgijska w Zakopanem.

Zakopane. W sobotę bawiła delegacja przemysłowców belgijskich z ministrem Heymannem na czele w Zakopanem w towarzystwie wicewojewody krakowskiego i starosty.

„Złoty Ptak“ zawita do Warszawy.

Paryż. Trzech lotników francuskich na „Złotym Ptaku“ przybyło do Wiednia, dziś rano odlecieli do Paryża — następnie do Warszawy, Moskwy i Berlina. Pierwszego września przybędą do Paryża z powrotem.

Katastrofa górnicza w dniu 23-go bm. nie w Polsce, ale po stronie niemieckiej.

Warszawa. W prasie warszawskiej w dniu 24 bm. ukazała się notatka o katastrofie górniczej w dniu 23 bm. na kopalni Szarlej Białej. Ponieważ z tej notatki nie wynikało, o jaką właściwie rozchodzi się kopalnię, sfery miarodajne wyjaśniają, że chodzi tu o kopalnię Rudy koło Bytomia po stronie niemieckiej.

Śmierć sławnego generała niemieckiego.

Monachjum. Dzisiaj dopiero donoszą gazety monachijskie o skonie w 74 roku życia generała Liman v. Sanders. Liman v. Sanders nazwany był Liman Parza, gdyż przed wojną był on reorganizatorem armji tureckiej, a w czasie wojny światowej kierował obroną półwyspu Gallipoli.

Zaognione stosunki wewnętrzne w Austrii.

Wiedeń. Na jutro zarządzone zostały rozległe przygotowania w Prut i Donauwirt, celem zapobieżenia starcia między partjami. Wystane zostały oddziały wojska i żandarmerji. Miejscowe organizacje oświadczyły, że powstrzymują się od „brania udziału w demonstracjach“.

Oświadczenie premiera austriackiego.

Wiedeń. Premier austriacki Sternwiltzen w sprawie zajść w St. Lorentzen oświadczył, iż rząd uczynił wszystko, aby zapobiec powtórzeniu się zajść takich, jak ostatnio. Zaprzecza też, jakoby poprzednik jego, ks. Seipel, czynił nowemu rządowi trudności. Przywódca nacjonalistycznej formacji Helmwehry oświadczył, że dąży do zmiany konstytucji i nie cofnie się przed ewentualnym marszem na Wiedeń.

Ostatnie wiadomości.

Anglja nienasycony ma apetyt.

Haga. Przewodniczący konferencji haskiej Jasparr otrzymał od Snowdena notę, w której tenże prosi o bliższe sprecyzowanie podanych w ostatniej nocie 4 mocarstw warunków podziału kwot reparacyjnych pomiędzy poszczególne państwa, gdyż uważa on przyznane Anglji raty roczne za niewystarczające.

Nawet do wspólnego śniadania przywiązuje się wielkie nadzieje.

Haga. Dziel Briend, Snowden i Stresemann spotyli razem śniadanie. Ogólne jest przekonanie, że spotkanie to będzie miało decydujący wpływ na losy konferencji.

Niemcy umywają ręce.

Berlin. Biuro Wolffa ogłasza oświadczenie Stresemanna, że złożenie winy za niepowodzenie konferencji haskiej na delegację niemiecką jest niesłuszne. Powodem niemożliwości dojścia do porozumienia jest stanowisko Anglji. Nie rozchodził się tu bowiem o spór między wierzycielami a dłużnikami, ale między wierzycielami, którzy nie mogą się pogodzić o podział tego, co im daje odszkodowanie.

Konferencja Brianda z ministrem Zaleskim.

Haga. Premier Briand odbył dziś dłuższą, bo 2-godzinną, rozmowę z min. Zaleskim. W czasie rozmowy Briand omówił sytuację w związku możliwości ewakuacji Nadrenji oraz wypowiedział się na temat rozmów, które był w tej sprawie przeprowadził.

Nie doszło do skutku posiedzenie.

Haga. Zapowiedziana na dziś konferencja 6 mocarstw nie została zwołana; zwołanie jej nastąpi dopiero na zarządzenie Przewodniczącego.

Snowden odrzucił propozycję czterech mocarstw.

Londyn. Korespondent Reutersa donosi z Hagi, że Snowden odrzucił nowe propozycje czterech mocarstw.

Paryż. „Paris Midi“ donosi, że Snowden miał się domagać, aby siedzibą Banku Międzynarodowego był Londyn.

Dziennik zapewnia, że delegacja francuska nigdy się na to nie zgodzi.

Sytuacja prawie beznadziejna.

Haga. Aczkolwiek dzienniki interesowanych mocarstw wyrażają pewien optymizm co do pomyślnego ukończenia konferencji, to prasa państw neutralnych wręcz przeciwnie uważa sytuację za prawie beznadziejną i że sprawa nie posunęła się ani o krok dalej.

W prasie niemieckiej niepewność i wyczekiwanie.

Berlin. Zaznacza się dziś w prasie niemieckiej niepewność i wyczekiwanie. Niem. dzienniki nacjonalistyczne zarzucają delegacji niem., że dała się wciągnąć do bloku antyangielskiego. Dzienniki demokratyczne nazywają sytuację niepewną i niejasną. „Germania“ pisze, że minister Hendersson wysłał do Stresemanna oficjalny list, donosząc w nim o stanowczej decyzji angielskiej rozpoczęcia ewakuacji Nadrenji w dniu 16 września rb. List ten podług „Germanji“, usuwa wszelkie wątpliwości co do tego, czy Anglji uzależnia ewakuację od innych mocarstw. Dziś wieczór osiągnięto podobno porozumienie w sprawie dostaw reparacyjnych rzeczowych, a przedewszystkiem w sprawie węgla.

Podobno pewne odprężenie.

Londyn. Oficjalna radjostacja angielska podaje z Hagi, jakoby dziś nastąpiło pewne odprężenie, co dałoby widoki dalszego pomyślnego przebiegu konferencji — a to z tego powodu, że Snowden nowe propozycje Francji, Japonji, Belgji i Włoch uznał cnaprawa nie jako konkretną ofertę, ale przynajmniej jako powód do dalszej wymiany na ten temat zdań.

Stary nudziarz Waldemaras wciąż pisze w kółko.

Berlin. Biuro Wolffa donosi z Kowna, że Waldemaras wysłał nową notę do gen. sekretarjatu Ligi Narodów, stanowiącą replikę na odpowiedź Polski na skargę litewską, wystosowaną do Ligi Narodów w dniu 11 lipca. Obecna replika litewska zawiera 11 stronnie pisma maszynowego i powtarza to samo co i pierwsza nota.

Zaciekle walczy między Arabami a żydami.

Wiedeń. Jak donosi prasa wiedeńska, walki w dniu wczorajszym w Jerozolimie trwały 2 godziny. Poległo 7 żydów i 2 Arabów i 107 osób jest rannych. 16 wśród nich ciężko. Wszystkie sklepy w Jerozolimie są zamknięte. Na ulicach patroluje policja na autach pancernych.

Anglja śle posiłki do Jerozolimy.

Londyn. Z powodu dalszego trwania walk w Jerozolimie między żydami a Arabami, rząd angielski wysłał 4 krążowniki i 1 bataljon wojska. 70 żołnierzy wysłanych zostało samolotami. Arabowie oświadczyli, że w sprawie t. zw. „muru placzu“, który żydzi sobie roszczą, jako rzekomoj zabytek świątyni Salomońskiej, nie ustąpią. Liczba zabitych doszła do 16 po stronie Arabów, a 9 po stronie żydów. Liczba rannych jeszcze nie ustalona.

Narady w Druskienikach.

Wilno, 21. 8. Po 16 godzinach pobytu w Wilnie, marszałek Piłsudski wyjechał w dniu 20 bm. o godzinie 10 rano autem do Druskienik.

Warszawa. Konferencja premiera Świtalskiego i pułkownika Sławka z marsz. Piłsudskim w Druskienikach trwała całe popołudnie. Goście warszawscy wyjechali z Druskienik na noc i przyjechali dziś rano o 7-mej do Warszawy.

Echa katastrofy w kopalni „Hildebrandt“.
Łość zmarłych wynosi 17 osób.

Katowice. Dotychczasowe dochodzenia w sprawie katastrofy w kopalni „Hildebrandt“ wykazały, że znaczną rolę odegrało tam niedbalstwo dyrekcji kopalni i jej skapstwo. Obowiązkowych analiz atmosferycznych nie dokonywano od kilku tygodni. Zarząd kopalni dla oszczędności zaopatrzył górników w lampy karbidowe, przez które płomienie przedostają się znacznie łatwiej, niż przez lampy benzynowe.

Wczoraj wydobyto pozostałe dwa trupy, tak że ogólna liczba ofiar wynosi 17.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W środę, dnia 28. 8. 29 o godzinie 15-tej będą sprzedawał w Chroślu u p. Czesława Bartkowskiego za gotówkę najwięcej dającymu:

1 rower.

Nowemiasto, dnia 26. 8. 1929.

Mazanowski, kom. sądowy.

Obwieszczenie.

Sekwestратор przy Urzędzie Skarbowym podatków i opłat skarbowych w Nowemmieście na zasadzie art. 1027 i 1030 Ustawy Postępowania Cywilnego tudzież § 33 Instrukcji o przymusowym ściąganiu państwowych podatków i opłat z dnia 17. V. 1926 r. (Dz. Urz. Min. Sk. nr. 15) podaje do wiadomości ogólnej, iż w dniu 2 września rb. o godz. 10 przed poł. w lokalu p. Alojzego i Olgi Sontowskich w Kurzętniku odbędzie się

sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości, celem pokrycia zaległości podatkowych:

- 1 regał i 1 stół kramny,
- o godz. 12 w poł. w Nielbarku u p. Kotewicza Bol. : 1 centryfuga i 1 cielaka.
- o godz. 3 po poł. w Tereszewie u p. Rasia Stan. : 12 butelek mieszanego soku, 12 butelek konjaku i likieru i 1 stół kramny,

Dnia 3 września rb :

- o godz. 11 przed p. w Mrocznie u p. Trzczińskiego Fel. : 1 fortepian,
- o godz. 2 po poł. w Kiełpinach u p. Machujskiej L. : 1 konia.

Dnia 4 września rb. :

- o godz. 1-iej po południu w Lipinkach u p. Dzięgla : 1 tucznika,
- o godz. 10 przed połud. w Mierzynie przed oberzą : 1 szafę kuchenną,
- u p. Cichockiego Władysława : 3 warchlaki.

Dnia 5 września rb. o godz. 10 przed p. w Radomnie

- u p. Mejsnerowicza Władysława : 1 maszynę do szycia,
- o godz. 2 po poł. w Szwarcenowie u p. Wieczorka A. : 1 biurko,
- u p. Taranowskiego Marjana : 1 bufet.

Dnia 6 września rb. o godz. 12 w poł. w Tuszewie

- w mleczarni u p. Wiśniewskiego Józefa : 1 maszynę, 1 wygniatacz, 3 centryfugi, 1 gerber do mleka, drybus do śmietany, 1 stojak do śmietany, 1 wagę stołową z ciężarkami oraz używane części maszyn mleczarskich.
- Zajęte przedmioty reflektanci mogą oglądać w dniu licytacji na miejscu sprzedaży 1 godzinę przed licytacją.

Nowemiasto, dnia 24 sierpnia 1929.

(-) Listewnik

Sekwestратор Urzędu Skarbowego P. i O. S. w Nowemmieście

Dobrowolna licytacja.

Z powodu wyprowadzenia się sprzedaję w drodze licytacji za gotówkę, dnia 31. 8. 28 r., o godz. 2 po poł. maneż, młóckarnię, sieczkarnię, wozy i wszelkie inne sprzęty gospodarcze.

SKONIECZNY, Tylice.

DOM

z zabudowaniem, w którym mieści się piekarnia, nadająca się także na inne przedsiębiorstwo, jest od zaraz na sprzedaż.

A. Jasiński, Polskie Brzozie

powiat Brodnica.

Praktykant

gospodarczy

potrzebny od zaraz lub od 1-go września.

Żuralski, Wałdyki, pow. Rożental.

Młodszy pomocnik

krawiecki, potrzebny na stałe

FRANCISZEK KRAJEWSKI, Mierzyn, st. Ostrowite pod Jabłonowem.

PARCELUJĘ

majątek Szramowo, stacja Szramowo, pow. Brodnica, na dogodnych warunkach. Obejrzeć można codziennie. Zadatki przyjmuje się i umowy zawiera we wtorki w Szramowie i we czwartki w Brodnicy w kancel. notariusza Chudzińskiego.

Józef Stencel, właściciel. Na sprzedaż

kon wjazdowo

wałach gniady, lat 6, wzrost 1 mtr. 62 cm.

Majątek Katlewo, poczta Montowo, pow. Lubawa.

TAPETY

w wielkim wyborze - poleca - Księgarnia „Drwęca“.

56 sesja Rady Ligi Narodów.

Genewa. 56-ta sesja Rady Ligi Narodów rozpoczyna się w Genewie 30 sierpnia b. r. Przewodniczącym jej będzie przedstawiciel Persji. Obrady sesji trwać będą aż do chwili wyboru nowych członków Rady przez zgromadzenie. Wybory te stanowią początek nowej sesji Rady, która ciągnąć się będzie do końca prac zgromadzenia, a być może dłużej.

W Jerozolimie znów starcia między żydami a Arabami.

Wiedeń. Dzienniki donoszą z Jerozolimy, że ogólna ilość ofiar starcia pomiędzy żydami a Arabami wynosi dotychczas 1 zabity i 12 rannych żydów i 16 Arabów.

Pogrzeb ofiary zajął 16-to letniego żyda Kurdyjskiego dał powód do nowych wykroczeń. Kiedy pochód pogrzebowy ruszył przez ulice miasta, zastąpił im drogę silny kordon policji, który usiłował skierować pochód bocznymi ulicami. Ze względu na upór uczestników pochodu musiała policja uczynić użytek z pałek gumowych. W przebiegu starcia 23 osoby zostały ranne.

Sytuacja jest bardzo napięta.

Ruch towarzystw.

Nowemiasto. W środę, dnia 28. 8. o godz. 20-ej (8 wiecz.) w lokalu klubowym (Hotel Polski) odbędzie się nadzwyczajne zebranie członków Klubu „Sparta“.

Ze względu na rozstrzygnięcie ważnej sprawy, przybycie wszystkich konieczne. Zarząd K. S. „Sparta“.

Nowemiasto. W celu ukompletowania oraz ustalenia dni treningowych dla drużyn kobiecych, odbędzie się we wtorek, dnia 27. 8. r. b. o godz. 20-ej (8 wiecz.) w lokalu klubowym (Hotel Polski) pogadanka dla pań.

Sekretarz K. S. „Sparta“.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Notowania oficjalne z dnia 24. 8.

Placono w złotych za 100 kg.

Zyto nowe	26.50—27.50
Pszenica	43.25—45.25
Jęczmień przemiałowy	27.00—28.50
Owies	24.50—27.00
Mąka żytnia 70 proc.	41.00—
Mąka pszenna 65 proc.	69.75—73.75

Na redakcję odpowiedzialny: Walenty Białicki w Nowemmieście. Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

POWIATOWA KASA CHORYCH

w Nowemmieście n. Drwęcą

urządziła w swym domu

ZAKŁAD FIZYKALNO-LECZNICZY,

mianowicie: diatermję, kąpiel czterokomorową, pantostat i dwie lampy kwarcowe.

Wyżej wymienione aparaty służą do wewnętrznego przegrzewania, masażu elektrycznego, kąpeli elektrycznych, których się używa przy chorobach reumatycznych, żołądka, nerek, chorobach ginekologicznych i t. d.

Z wspomnianego lecznictwa mogą także osoby prywatne korzystać.

Kasa Chorych na powiat lubawski

w Nowemmieście.

(PRZEWODNICZĄCY ZARZĄDU

w z. (-) Jan Ciszewski.

otworzyłem przy ul. Sobieskiego 2 interes rzeźniczy.

Staraniem mojem będzie li tylko rzetelną obsługą Klientelę pod każdym względem zadowolić. Proszę o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa i kreślę

z poważaniem

Wincenty Pieńczewski

Nowemiasto-Pomorze.

Młóczarnie wszelkiego rodzaju
Wialnie
Siewniki (dryle)
Grabie konne
KARTOFLARKI

oraz wszelkie inne maszyny rolnicze pierwszorzędnych fabryk, na dogodn. warunkach poleca

„Rolnik“ w Lubawie

Spółdzielnia rolniczo-handlowa
Telefon 39. Telefon 39.

Parceluję

majątek Rubinkowo przy mieście Torunia na dogodnych warunkach, sprzedając osady pełnorolne z budynkami, zasiewami i inwentarzami, osady ogrodnicze, rzemieślnicze, robotnicze i budowlane różnej wielkości. Obejrzeć można codziennie. Zadatki przyjmuje się i umowy zawiera w poniedziałki w Toruniu, ul. Szeroka 37 w kancelarii notariusza Tempeskiego i Bolta.

Ludwik Gniewosz, właśc.

1 maneż

ma na sprzedaż

J. Karczewski, NOWEMIASTO.

DOM

i 5 mrg. ogrodowej ziemi we wiosce ma na sprzedaż
Cena według umowy.

P. Kulkowski, Sugajno p. Boleszyn, powiat brodnicki.

Służąca

starsza, dobra, poczciwa, która umie dobrze gotować i zajmie się świniami, może się od zaraz zgłosić.

SE RGOT, LUBAWA, wybudowanie.

Niniejszem zawiadamiam o ślubie swym z panną Teresą Kolińską, który odbędzie się w dniu 1-go września r. b., o godzinie 18-tej w Gostyniu (Poznańskie).

Stanisław Roszczak
lekarz weterynaryjny.

Lubawa, w sierpniu 1929.

Szanownej Klienteli podaję do łaskawej wiadomości, że

wyjeżdżam

na czas od 29 bm. do 5 września rb.

Zastępcą w tygodniu mej nieobecności w Lubawie będzie powiatowy lekarz weterynaryjny p. Kozłowski w Nowemmieście.

Roszczak, lekarz weterynaryjny.

Polecam dopóki zapas starczy; NAWOZY SZTUCZNE AZOTNIAK

TOMASYNĘ SOLE POTASOWE KAINIT

WAPNO NAWOZOWE itd.

oraz PAPE SMOŁĘ

WĘGIEL

SZCZAPY I-szej kl.

kredyt nawozowy bezprocentowy.

Alojzy Bielecki, Lubawa,
ul. 19 Stycznia — telefon 56.

Czysta dziewczyna,

która umie gotować, potrzebna od zaraz.

WITT, Nowemiasto, u p. Bonka ul. Łąkowska 5.

Przyjmuję dziewczynki na stancję.

Kto? wskaże eksp. „Drwęca“.

Przyjmuję dziewczęta NA PENSJĘ.

Poszukuję rzetelnej służącej.

M. Heldt, Nowemiasto, ul. Lipowa 10.

Przyjmuje się na stancję

uczni szkolnych.

Lubawa, Grunwaldzka 8, II piętro.

Przyjmuje uczni gimnazjalnych na stancję.

Kto? wskaże eksp. „Drwęca“.

Wszystkie

weksle

które są z podpisami Józef Kuca i Klara Kuca i jako żyrant Antoni Zarębski.

unieważniam.

Antoni Zarębski.

Weksel

wystawiony dnia 9. sierpnia 1929 r. na sumę 380 zł, płatny dnia 15-go września 1929 r.

unieważniam.

Franciszek Radtke, Lubawa, ul. Kopernika 50.

OBELGĘ

rzucaną na p. Teodorę Kreję z Chrośla, niniejszem odwołuję i przepraszam.

Jan Keński, Nowe Grodziczno.

Skradziono

książeczkę wojskową

na nazwisko Stanisław Rynkowski, którą unieważniam.

NOWEMIASTO, ul. Sobieskiego.

FORMULARZE

poleca Księgarnia „Drwęca“.

Astronom C. G. Abbot ogłosił obecnie wyniki

Owoc. a nielegnacja zębów.